

Slagelse Kommune

Att.: Knud Henrik Larsen

Naturbeskyttelse (F2
postkasse)

J.nr. 2025 - 5057

Ref. kajor

Den 14. maj 2025

Dispensation til terrænændringer inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

I har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til terrænændringer til et naturprojekt inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 3c Agersø, Agersø By, Egholmvej 32, 4244 Agersø, Slagelse Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gives på følgende vilkår:

Projektet kan af hensyn til ynglende fugle og padder gennemføres sensommer, efterår og vinter i perioden fra 1. august til 1. marts.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om jeres projekt kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

Slagelse Kommune har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens §15 til terrænændringer til et naturprojekt inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 3c Agersø, Agersø By, Egholmvej 32, 4244 Agersø, Slagelse Kommune.

Fig. 1. Ortofoto 2024. Det orange prikkede område markerer det strandbeskyttede areal. De røde streger markerer de vejledende

Projektets baggrund

Slagelse Kommune skriver i ansøgningen:

”De jorder, som er tilknyttet ejendommen, har tidligere været dyrket ager, men har i de sidste 20-25 år været udlagt som permanente græsarealer med kreaturgræsning eller høslæt. I 2014 erhverves ejendommen af nuværende ejer, og i samarbejde med Slagelse Kommune anlægges og oprenses en række vandhuller til gavn for bl.a. klokkefrø.

Allerede omkring 2009 opstod der på markerne et temporært vandækket areal på ca. 0,9 ha, som følge af, at den tidligere ejer afbrød et markdræn. En stor del af det aktuelle projektareal har således i vidt omfang været vanddækket gennem vinter og forår siden da, men har dog udtørret tidligt på året, inden fuglenes yngletid har været overstået. På Høje Målebordsplade 1842-1899 fremstår arealet som udgrøftet og har muligvis allerede dengang været potentielt ”vandlidende”.

Slagelse Kommune vurderer i ansøgningen, at arealet har et stort potentiale, som yngle-og rasteområde for terner, svømme og vadefugle, ikke mindst klyde, samt for paddearter som klokkefrø, grønbroget tudse og strandtudse.

Kommunens vurdering er dog, at det er afgørende nødvendigt, at sikre vand i området til primo august måned, hvis ynglevilkårene for såvel fugle som padder skal være gunstige. Gerne længere ind i efteråret for at sikre områdets værdi som rastelokalitet for trækfugle. Formålet med dette projekt er at sikre en sådan vandstand ved en kombination af at hæve terrænkoten ved eksisterende afløbstærskler samt en afskrabning af jord. Det er et fokuspunkt at foretage så beskedne terræændringer, at arealerne fremstår naturlig i landskabet. Kommunens vurdering er, at arealerne sandsynligvis fortsat vil udtørre helt eller delvist i sensommeren i relativt tørre år, hvilket vil muliggøre kreaturgræsning eller slæt og dermed sikre mod tilgroning med f.eks. tagrør, strandkogleaks, dunhammer o.l.

Projektbeskrivelse

Af projektbeskrivelsen fremgår:

Projektet skal

- sikre at der tilbageholdes så meget vand på arealerne, at tidlig udtørring undgås, og dermed skabe gunstige ynglebetingelser for fugle og padder
- optimere fuglenes ynglemulighederne ved etablering af to lave holme og en tange.

Projektet omfatter følgende tiltag:

1. Hævning af den maksimale vandstand på terrænet med ca. 15 cm fra nuværende kote ca. 2,15 til kote 2,30 ved udlægning af jord udvalgte steder, hvor der p.t. er terræntærskler lavere end kote 2,40.
2. Etablering af afløbsbrønd i kote 2,30 som markeret på nedenstående figur 2 (grøn prik).
3. Afskrabning af jord til en dybde af 25 cm på et ca. 2.224 m² ha. stort areal, for yderligere at sikre tilstrækkelige vanddybde.
4. Anlæggelse af en tange og to lave isolerede holme, som skal tiltrække ynglende fugle.

Med de kombinerede tiltag, hævning af vandstand og afskrabning af jord, øges den maksimale vandstand i vådområdet fra nuværende ca. 0,45 meter til 0,85 meter. Vurderingen er, at der hermed opnås en betydelig buffer i forhold til tidlig udtørring af vådområdet. Vådområdet vil have en udbredelse på ca. 1,6 ha ved maksimal vandstand som vist med blå skravering på nedenstående figur 2.

Udlægning af jord ved terræntærskler

Jorden i området er kortlagt som sandblandet lerjord. Den jord, der opgraves for at skabe større vanddybde på arealet (se efterfølgende) udlægges til kote 2,40 på arealerne A, B, C og D som vist på kortbilaget og specificeret på skemaet herunder. Jorden udlægges på arealer, hvor eksisterende terræn ligger så lavt, at det p.t. danner en tærskel for vandets afløb lavere end kote 0,4. Der etableres en afløbsbrønd med overfald i kote 2,30 meter som vist på kortet. Der monteres kuppelrist eller lignende, så afløbet nemt kan vedligeholdes. Fra brønden føres et afløbsrør under terræn ca. 30 meter mod nord og udmunder frit på skråningen under kote 2,00.

Da jorden udlægges til maksimalt kote 2,40, vil den ligge lavere end det omgivende terræn, der hovedsageligt ligger i kote 2,50 eller højere umiddelbart omkring projektarealet. Den gennemsnitlige lagtykkelse af jorden der udlægges i de fire områder, vil variere mellem 7 og 25 cm (se kolonnen "Delta til kote 2,4") og vil ingen steder overstige 0,4 meter. Jorden udlægges med svage skråningsanlæg dvs. 1:20 eller svagere, så arealerne fremstår naturlig i terrænet uden markante unaturlige terrænspring.

Det samlede areal, hvorpå der udlægges jord til sikring af højere vandstand (A, B, C, D) udgør ca. 2.182 m².

Jordoplæg							
Deponeret areal, opfyldt til kote 2,4 meter							
Delareal nr (se kortskitse)	Areal m ²	Fra kote	Til kote	Snit kote	Delta til kote 2,4	10 % sætning	Behov Rumfang m ³
A	675,00	2,15	2,40	2,28	0,13	0,1375	92,81
B	668,00	2,25	2,40	2,33	0,07	0,0825	55,11
C	526,00	2,00	2,30	2,15	0,25	0,275	144,65
D	313,00	2,30	2,30	2,30	0,10	0,11	34,43
E	800,00	1,90	2,00	1,95	0,45	0,495	396,00
F	132,00	2,00	2,00	2,00	0,40	0,44	58,08
Sum	3.114,00						723,00

Udlægning af jord til en tange og to holme

Det er velkendt, at vadefugle, terner og mange andre fugle foretrækker tangere eller isolerede holme som yngleområder. Her føler de sig bl.a. trygge i forhold til rovdyr som ræv, mår mm. Sådanne arealer har erfaringsmæssigt ofte en nærmest magnetisk tiltrækningskraft på en række fuglearter, ikke mindst klyder. Etablering af sådanne arealer er derfor indarbejdet i projektet ved anlæggelse af to holme E og F på henholdsvis 800 og 132 m², samt en tange ved B, som vil strække sig ca. 20 meter ud i vådområdet. Områderne etableres til en højde i kote 2,40. Til etableringen anvendes dele af den jord, som afskrabes for at uddybe det omgivende terræn (se efterfølgende).

For de to holme E og F lægges der jord ud i en tykkelse på gennemsnitlig 0,45 og 0,40 meter. Ingen steder vil jordtykkelsen overstige 0,5 meter. Holmene anlægges med et skråningsanlæg på ca. 1:7.

Afskrabning af jord til vådområde

Der foretages afskrabning af jord til en dybde af 0,25 meter på et ca. 2.224 m² stort areal, som vist med lys blå farve på kortbilaget. Arealet omgiver holmen B, således at denne sikres omgivende vand længst muligt hen på sommeren. Arealets størrelse er udregnet således, at det matcher den mængde af jord, der er behov for i forbindelse med anlæg, der er beskrevet i det foregående. Der vil således ikke være overskydende jord fra projektet.

Muliggør afgravning af areal		
Rumfang af jord efter opgravning (m ³)	723,00	
Faktor for jordekspansion ved opgravning	1,30	
Rumfang af jord før opgravning	556,16	
Gennemsnitsdybde af afgravning (m)	0,25	
Muliggør areal af afgravning (m ²)	2.224,62	

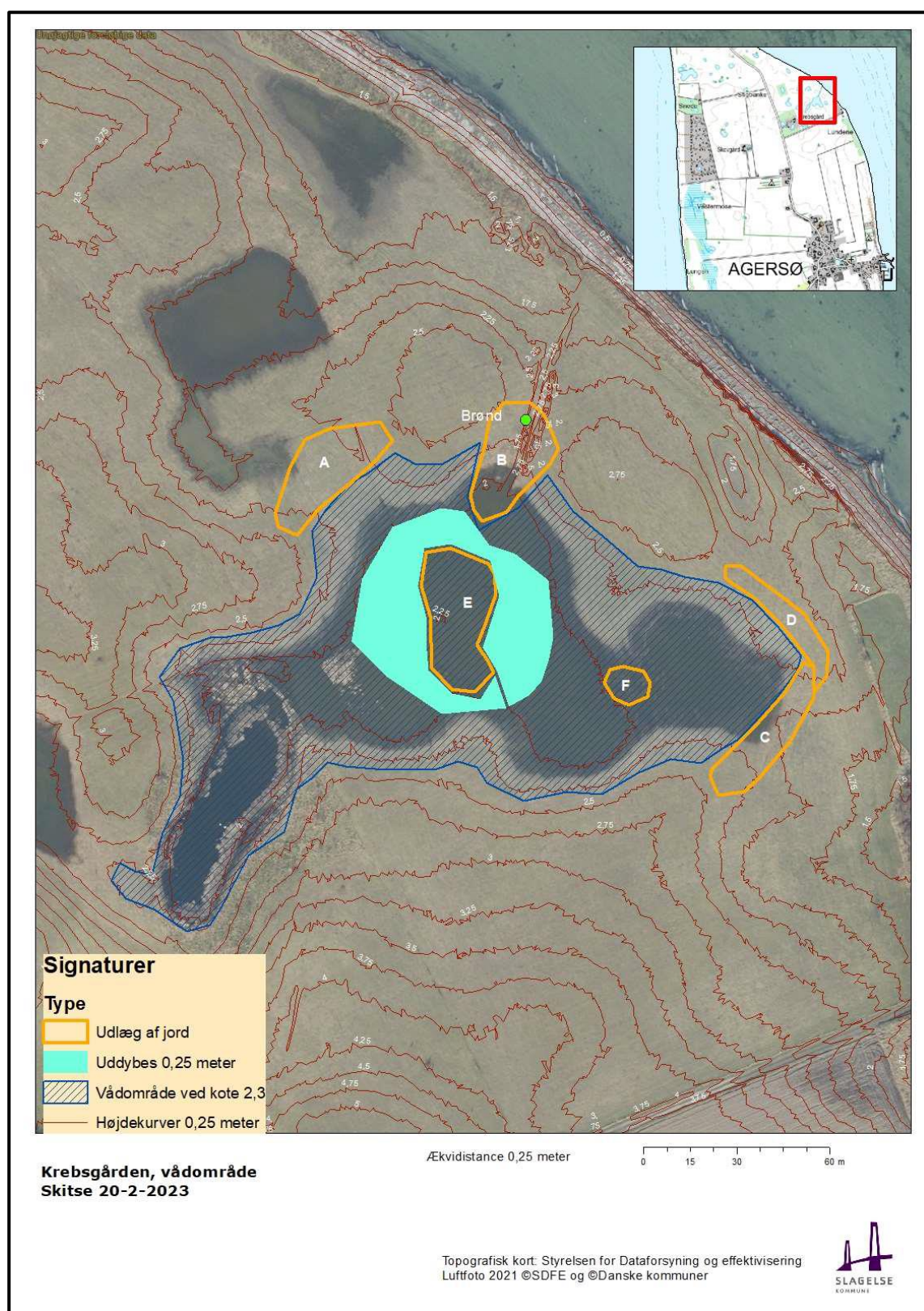

Fig. 2. Kort over terrænændringer fra ansøgningen

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 162, Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 143 og fuglebeskyttelsesområde nr. 96. I fuglebeskyttelsesområdet indgår Ramsarområde nr. 19.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

Det er Slagelse Kommunes vurdering, at projektet vil gavne vilkårene for en række af de ynglefugle, som er udpeget for F96:

”Klyde har gennem flere år allerede udvist yngleadfærd på lokaliteten, og vi vurderer, at sandsynligheden for ynglesucces vil øges markant med øjeblikkelig virkning. Havterne og splitterne er p.t. ikke registreret ynglende på lokaliteten og dværgterne har kun ynglet i det våde år 2015, men vi vurderer, at projektet skaber potentielt velegnede ynglemuligheder for disse, ikke mindst på de holme der anlægges. Idet der sandsynligvis ikke udvikles bevoksninger af tagrør, dunhammer mm. af betydning, vil lokaliteten næppe være potentiel ynglelokalitet for rørhøg, - men området vil dog skabe gode fourageringsmuligheder, og dermed understøtte ynglende rørhøg på Agersø.

Kommunens vurdering er desuden, at projektet vil kunne være til gunst for en række af de trækfugle der er udpeget for området, f.eks. grågås, sangsvane, skeand m.fl. Vurderingen er, at ingen af de fuglearter, der er på udpegningsgrundlaget, vil kunne få forringede yngle- eller rasteforhold som følge af projektet.

Ingen af de naturtyper, som er del af udpegningsgrundlaget for H143 forekommer i projektområdet.

Klokkefrø og sandsynligvis stor vandsalamander yngler i nærtliggende vandhuller, som dog ikke påvirkes af projektet. Den lavvandede sø, der opstår som følge af projektet vil potentielt fungere som yngle- og fouragerings lokalitet for begge arter, og således bidrage til at styrke deres levevilkår.”

Kystdirektoratet kan tilslutte sig kommunens vurdering og det er derfor samtidig Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at projektet kun omfatter mindre terrænændringer, samt at anlægsfasen ligger uden for fugle og padders yngletid.

Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

Der er registreret forekomst af bilag IV-arterne klokkefrø, springfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander i området omkring arealerne, hvor vådområdeprojektet skal gennemføres. Det er Kystdirektoratets vurdering, at projektet vil være gavnligt som yngelokalitet for paddearterne.

Slagelse Kommune vurderer, at det areal, som projektet gennemføres på, er lerholdigt, og har en tætsluttende vegetation af græs og urter. Vurderingen er, at det er dermed ikke potentielt yngleområde for markfirben, som foretrækker sandet jord med sporadisk vegetationsdække. Ingen andre bilag IV-arter har efter kommunens vurdering potentielle yngle- eller opholdssteder i projektområdet. Kystdirektoratet kan tilslutte sig denne vurdering.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Efter Natur- og Miljøklagenævnets praksis kan der, på baggrund af en konkret vurdering, meddeles dispensation til etablering af mindre vandhuller inden for strandbeskyttelseslinjen på arealer, hvor der tidligere naturligt har været søer/vandhuller og/eller hvor den naturforbedrende funktion synes ret klar.

Kystdirektoratets har lagt vægt på at der i ansøgningen beskrives, at projektet er en del af et længerevarende og sammenhængende forvaltningsprojekt som har til formål at sikre gunstig bevaringsstatus for arter på udpegningsgrundlaget.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte projekt vil have en klar naturforbedrende funktion for fugle og padder i området, og at der ikke er landskabelige forhold, som taler afgørende imod at etablere vådområdet. Det bemærkes at det af historiske kort fremgår, at der tidligere har været et vådområde på stedet.

På denne baggrund meddeler Kystdirektoratet hermed dispensation til anlæg af det ansøgte vandhul.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet "Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse".

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til de ansøgte terrænændringer til et vådområdeprojekt.

Med venlig hilsen

Karin Jølk Ravn-Jensen

Fuldmægtig i Kystzoneforvaltning

+45 21 74 14 16 | kajor@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgrundlag

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Slagelse Kommune, slagelse@slagelse.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Slagelse, slagelse@dn.dk
- Friluftsrådet centralt; fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Sydvestsjælland, sydvest@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Slagelse, slagelse@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, nbu_sj@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk
- Agersø Beboerforening, agersoebeboerforening@gmail.com

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med MitID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

**Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 162,
Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø,**

H143 Skælskør Fjord og havet og kysten mellem Agersø og Glænø

Kode	Udpegningsgrundlag	Forventes udtaget
1166	Stor vandsalamander	
1188	Klokkefrø	
1351	Marsvin	
1110	Sandbanke	
1140	Vadeflade	
1150	Lagune*	
1160	Bugt	
1170	Rev	
1220	Strandvold med flerårige planter	
1230	Kystklint/klippe	
1310	Enårig strandengsvegetation	
1330	Strandeng	
2110	Forklit	
2120	Hvid klit	
2130	Grå/grøn klit*	
2140	Klithede*	
3130	Søbred med småurter	
3140	Kransnålalge-sø	
3150	Næringsrig sø	
3160	Brunvandet sø	
3260	Vandløb	
4030	Tør hede	
6210	Kalkoverdrev*	
6230	Surt overdrev*	
6410	Tidvis våd eng	
6430	Urtebræmme	
7140	Hængesæk	
9110	Bøg på mor	
9130	Bøg på muld	
9160	Ege-blandskov	
9170	Vinteregeskov	
91E0	Elle- og askeskov*	

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

F96**Farvandet mellem Skælskør Fjord og Glænø**

Arter	Yngle-/Trækfugl	Artikel 4	kriterie	Forventes udtaget
Havørn	Y/T	stk. 1	F1, F2	
Mosehornugle	Y/T	stk. 1		X som Yngle- og Trækfugl
Almindelig ryle	Y	stk. 1		X
Dværgterne	Y	stk. 1	F1	
Havterne	Y	stk. 1	F1	
Klyde	Y	stk. 1	F1	
Rørdrum	Y	stk. 1	F1	
Rørhøg	Y	stk. 1	F1	
Splitterne	Y	stk. 1	F1	
Blishøne	T	stk. 2	F3	
Bramgås	T	stk. 1	F2	
Edderfugl	T	stk. 2	F3	
Fløjlsand	T	stk. 2		X
Grågås	T	stk. 2	F3	
Knopsvane	T	stk. 2	F3	
Sangsvane	T	stk. 1	F2	
Skeand	T	stk. 2	F3	
Spidsand	T	stk. 2	F3	
Sædgås	T	stk. 2	F3	

fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))

Med venlig hilsen

Karin Jølk Ravn-Jensen
 Naturbeskyttelse (F2 postkasse)
 +45 21 74 14 16
 kajor@kyst.dk